

OTTONIS
TACHENII
HIPPOCRATES
CHYMICVS.

Occasio scribendi.

CAPVT PRIMVM.

Am ardua omnium
scientiarum perfecta
est cognitio, vt prius
tota hominis vita de-
ficiat, quam vel vnus disciplinae
radicalem rationem, quae dispu-
tabilis non foret, ex libris tantum
chartaceis a investigare quea-
mus. Socrates cum omnes ferme
disciplinas sic perscrutatus esset,

*Tantum
scit homo,
quantum
ipsi operari-
do mente
ac manu
certè inno-
tuit.*

*a Non sunt
tamen re-
iciendi.*

2 Ottonis Tachenij

tunc primùm ab oraculo sapi-
entissimus omnium iudicatus
est, cum se nihil scire palàm
fateretur: quod mihi hic videtur
Ecclesiastes confirmare, *b Intelle-*
xi, inquit, *quod omnium ope-*
rum Dei, nullam possit homo
inuenire rationem eorum, quæ
sunt sub sole: & quantò plus
laborauerit ad quærendum, tantò
minùs inueniat, etiamsi dixerit
sapiens se nosse, non poterit re-
perire. Hanc sciendi difficulta-
tem cognouit etiam diuinus Hip-
pocrates *c* in nostra medicina,
vt eam veritus non sit Demo-
crito per literas ingenuè confi-
teri: Nequè enim quantumuis,
inquit, iam senex, ad artis me-
dicæ summam perueni, & idem;
d vitam nimis breuem, pro vni-
ca saltem scientia ex fundamen-
to addiscenda agnouit. Hinc
permotus est *e* vt honorari atque
laudari iusserit omnes, qui inue-
stigare conati sunt sapientis Na-
ture arcana opera, addiditque quod
immeritò ullus aliquis ipsorum

b Cap. 8.
v. 17.

c In Episto.

d 1. Aph. 1.

e l. 1, de
dieta.

Hippocrates Chymicus. 3

reprehendatur, propterea quod hac
inuenire non potuerit. Aliter sentit
scriptor, qui Augustanam phar-
macopœam reformauit; is liber
excusus Goudæ, apud Guiliel-
mum Verhoeuen, Anno Domi-
ni 1653. Huius libri occasione,
elapsis hisce diebus, Amicus
meus spectatissimus Ioannes De
La Nouë bibliopola celeberrimus
urbis petijt à me vtrum operæ
pretium iudicarem, vt hic prælo
subijceretur? &c. Ego quidem
titulum audiueram, at scriptum
hactenus non videram, otij enim
tanti non fui, vt in similibus
tempus fallerem; hac occasione,
inquam, succisuis horis dictum
volumen non sine admiratione
euolvi, & in hoc prauam illam
notaui consuetudinem, quibus-
dam admodum familiarem &
contra Hippocratis decretum,
vt quicquid probè quisquam ma-
gno labore & studio inuenerit,
posteritati & publico bono scrip-
tis tradiderit, illud statim, non
quidem ratione & experientiâ,

4 *Ottonis Tachenij*

sed monstruosis calumnijs & con-
uitijs apud ignarum vulgus tra-
ducant, lacerent & vilipendant,
vt famam aliquam (Herostrato
similes) ex alieni nominis ruinâ
aucupari possint. His vestigijs
incedit etiam Reformator Au-
gustanæ pharmacopœæ, qui non
solum in Veteres, sed etiam in
Modernos Hippocratis & Galeni
sequaces ita debacchatur, vt nul-
lum ferè conuitium excogitari
possit, quo hos non aspergat:
quem cum olim perficiendi mo-
dum viperini salis sub metapho-
râ docuissem (apertè negassem)
nunc pro fucò proclamat, imò
imposturam impedire ait, ne pu-
blici iuris fiat, &c. a. Ego inge-
nuè fateor, quod Reformator
hîc saltem verum dicit, nam
quicquid medicos olim laboris
amantes illustres reddidit, illud
ipsum impostores dolosè adulte-
rant; hos timuit meus Hippocra-
tes, ea de causa medicamen-
tum antipestilentialia, quò diui-
nos sibi acquisiuit honores sub-

a Pharmac.
fol. 147.

Hippocrates Chymicus. **S**
ticuit; cuius ope adeò feliciter
& securè pestem curauerat, vt
testantur epistolæ.

Impostores timuit Paracelsus,
qui insanabilia corporis conta-
gia mirificâ arte sustulit, vt so-
nat epitaphium, quod Salisbur-
gi in Nosocomio apud San Se-
bastianum lapidi insculptum spe-
ctatur.

Imposturam timuit nostris tem-
poribus Lazarus Riuerius, qua
de causa *Febrifugum sub meta-
phora edidit.*

Sic prudentissimè abscondit
Van-Helmont liquorem, quem
cum Paracelso corrupto nomine
Alcahest appellat, qui tamen ab
impostoribus tutus non est, quin
pro eo, à Reformatore acetum
substituitur *a; hinc malo meo edo-*
ctus, mei pædagogus factus a-
nimo reuolvi sæpius istud Eschen
reuteri ad Gratarolum: Leniori
iure scis Bononie latam senten-
tiam, eum proditorem patriæ ap-
pellatum, & furcâ dignum procla-
matum, qui primus filatorium

*a In appen-
dice fol. 72*

6 *Ottonis Tachenij*
(est machina quâ seta bombi-
cina fusis artificiosis in fila trahi-
tur) in Germania Tridenti scilicet
preparavit.

Vnde non sine causa timidus
lus , ne præ torpore & ignavia
mea ad manus impostorum di-
manaret , abscondi hæctenus
quod medicum nobilitat , &
præcipuè ne dignus atque indi-
gnus eandem subirent sortem :
importuna autem Reformatoris
efflagitatio a effecit , vt ex ma-
gno experimentorum & obser-
uationum meorum cumulo ex-
cerperem , quæ (vt dicitur) mihi
canerem , inque meum ipsius
vsum destinarem , ad publicam
utilitatem nunc profero : seruato
tamen Hermetis præcepto *b* quod
nimirum *sapientia Autoris maior*
debeat esse suo libro. Fatum au-
tem inuitabile , quò trahit eun-
dum.

a Pharm.
#87.

b Libro ra-
dium.

Soli illi
docent qui
per causas
& principia
certa do-
cent.

Nunc vero hunc laborem as-
sumo libentius , quo errantibus
viam rectam demonstram , & in
eandem , si forte aberrauerint

Hippocrates Chymicus. 7

reuocem, vt etiam qui hanc ar-
tem hactenus persecuti, errores
aliquando emendent, ac sapere
incipiant; vt & qui eam exercent,
naturæ fundamentis firmatam
intellexerint, vt ab impostorum
& sophistarum dolis & fraudibus
in futurum tuti sint. In hoc au-
tem labore potius causæ verita-
tem, quam locutionis ornatum
quæsiui; veritatis enim sermo,
ait Euripides, simplex existit,
nec interest in dicendis veris,
quali sermone vtamur; præser-
tim quod Cicero eloquentiam
in Philosopho non desiderat,
multò minus Celsus eam in Me-
dico, nam cum de re agitur, in-
quit Plato, frustra elegantiam
aut ruditatem verborum atten-
dimus; saltem vt rebus & do-
ctrinæ satisfiat. Nec in amœnas
disputationes, aut odiosas alter-
cationes me diffudi, sed quic-
quid sensibus occultius se obtulit,
illud experientiâ duce, vestibus
spoliaui, & veritatem rerum
planè nudam ante oculos conspi-

*Arist. in
proæmio me-
taphysico-
rum.*

*Istam ad
causam,
tria verba
sufficiunt,
ait Pinda-
rus.*

§ *Ottonis Tachenij*
cientium exposui ; adeò vt sin-
gulis omninò omnibus innotes-
cat : hæc brevitatẽ optat , non
disputat ; atque hoc servavi.

Huc ergò adeste veritatis a-
matores , vos admiranda & iu-
cunda vestris oculis aspicietis , &
manibus tractabitis , quæ abscon-
sa & occulta à sensibus & cog-
nitione hæctenus steterẽ. Nunc ip-
sum opus aggrediendum.

::***:***:***:***:***:***:***

*Qui nimium properat , serius
absolvit.*

C A P V T I I.

*a Pharmac.
fol. 481.*

*Difficiles
aditus om-
nis impe-
tus habet.*

REformator incipit elato su-
percilio. *Nunc* , ait , a nos
convertimus ad examinandum
salem Theriacalem antiquorum ,
cuius preparatio tam infantilis
& absurda est , vt nullibi vete-
rum simplicitas dilucidius atque
in illo appareat , &c. paulo post :
animalia duntaxat gaudent. sale